

KYSTVERKET

Vest

Statoil ASA

Deres ref.:

Vår ref.:
2014/4672-21

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Anne Britt Ottøy

Dato:
09.03.2017

Tillatelse til sjøbunnsarbeid og installasjon av oljerør til Mongstad, gassrør til vest av Karmøy og strømkabel til Haugsneset ved Kårstø fra territorialgrensen ifm Johan Sverdrup

Vi viser til søknad av 20.12.2016, vedrørende ovennevnte.

Kystverket Vest har kommet til at det kan gis tillatelse til tiltakene.

1 Beskrivelse av saken

Det opplyses at «Sverdrup-feltet ligger på Utsirahøyden i den midtre delen av Nordsjøen, om lag 155 km fra Karmøy. Feltet er blant de fem største oljefeltene på norsk sokkel noensinne. Oljen skal transporteres fra feltet gjennom en 282 km lang 36" rørledning til Mongstad-terminalen i Hordaland. Gassen skal transporteres fra feltet gjennom en 156 km 18" rørledning til Statpipe rikgassledning for videre transport til prosesseringsanlegget Kårstø i Rogaland. Feltet skal drives med kraft fra land gjennom en kraftkabel fra Haugsneset ved Kårstø. Feltets levetid er 50 år. Søknaden gjelder installasjonsarbeid knyttet til eksportrørene og kraftkabel innenfor 12 nm». Det er planlagt aktiviteter i sjø i perioden 2. kvartal 2017 til 3. kvartal 2019.

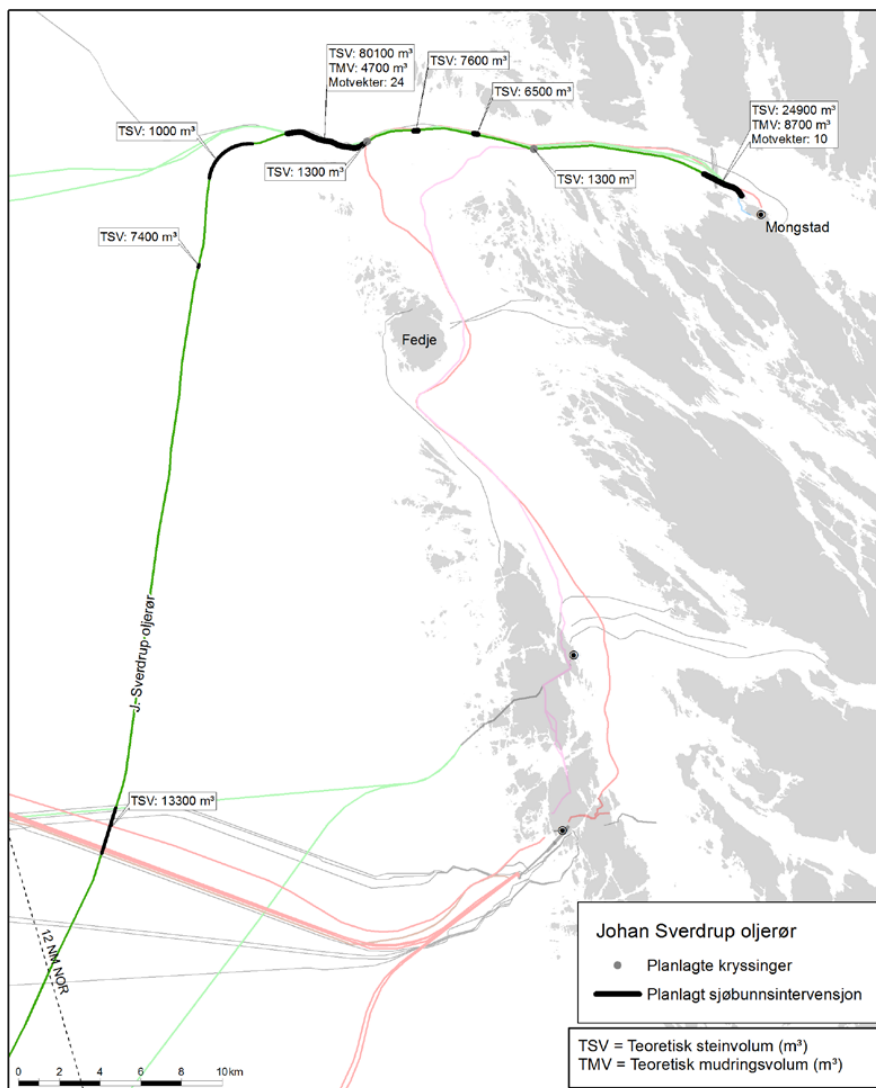
Oljerøret til Mongstad

Det opplyses videre at «Installasjon av rørledningen er planlagt med oppstart fra Mongstad i april 2018 med planlagt nedlegging på Johan Sverdrup feltet i juli 2018. Rørledningen vil bli installert med rørleggingsfartøyet Castor One, se figur 3. Dette er et dynamisk posisjonert fartøy. Fartøyet er dermed ikke avhengig av anker for posisjonering. Fra Mongstad og videre ca 20 km ut Fensfjorden er det forventet at fartøyet vil legge rør med en hastighet ca 2 km/d. Videre sørover mot Johan Sverdrup feltet vil hastigheten være ca 3,5 km/d». «Bearbeidelse av sjøbunnen har flere formål. Understøttelse er nødvendig i områder med frie spenn for å ivareta integriteten til rørledningen. Spesielt gjelder dette hvor rørledningen krysser naturlige groper på sjøbunnen, og for oljerørledningen gjelder dette i størst grad ved inngangen til Fensfjorden og ved landfall på Mongstad. I tillegg brukes stein for separasjon og låsing ved kryssinger, se figur 2.

Region Kystverket Vest

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett:	www.kystverket.no
				E-post:	post@kystverket.no
For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Stein vil bli installert ved bruk av fartøy med fallrør, se bilde figur 1. Steindimensjonen vil være mellom 16mm og 125 mm. Steinen vil bli siktet på sikt 16 mm. Dermed vil det meste av finstoffet bli fjernet. Det vil trolig bli benyttet gneis fra Sløvågen-området. Arbeidet vil bli utført av en av Statoils rammekontraktleverandører. Mudring vil bli nødvendig ved noen lokasjoner i Fensfjorden for å fjerne myk sjøbunn der det skal installeres steinfyllinger. Det vil også bli vurdert om det er hensiktsmessig å fjerne masser i området sør for Fensfjorden dersom dette gir en betydelig reduksjon av steinvolumet, se figur 2. Aktuell metode for fjerning av masse kan være bruk av grabb fra fartøy. Massene vil bli flyttet til egnet lokasjon på sjøbunnen i nærheten. På grunn av ujevn sjøbunn og smal leggekorrridor, vil det i Fensfjorden vil det bli nødvendig å installere motvekt for å sikre riktig kurvatur for rørledningen, se figur 2. Røret legges inn til disse motvektene i kurver. Motvektene er utformet som kumringer i betong».

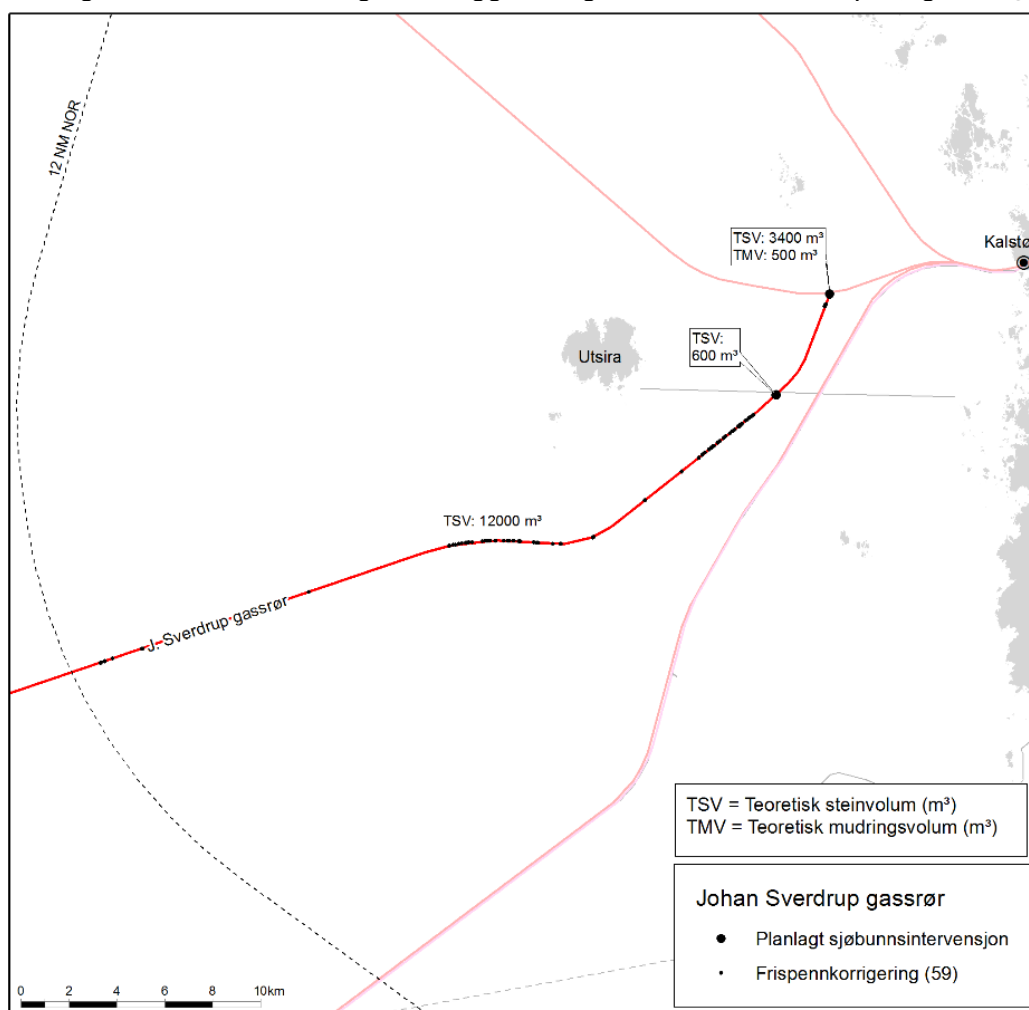
Tidsplan

- Installering av stein og motvekt før rørinstallasjon 2. og 3. kvartal 2017
- Fjerning av masser 2. og 3. kvartal 2017
- Legging av rørledning 2. og 3. kvartal 2018
- Installering av stein etter rørinstallasjon 3. kvartal 2018
- Sammenkobling av rør ved Johan Sverdrup 3. kvartal 2019
- Klargjøring 3. kvartal 2019

Gassrør

Det opplyses at «Gassrøret vil gå fra Johan Sverdrup feltet og nord-øst mot eksisterende gassrørledning Statpipe, P31. Den nye rørledning skal ikke gå inn til land, men kobles opp ved hjelp av en hot-tap løsning mot Statpipe noen få km vest for Karmøy.

Rørledningen er utformet og vil bli installert ihht. gjeldende regelverk, koder og standarder. Traséen er optimalisert for å redusere antall og størrelse på frie spenn. Der det er nødvendig vil det bli installert steinfyllinger før og etter legging. Det vil bli installert stein i forbindelse med kryssing av andre rørledninger og kabler, ved frie spenn, som fundament for strukturer og for å sørge for at deksel ved strukturer er stabile. Rørledningssystemet vil være overtrålbart. Prosjektet har som mål å begrense nødvendige steinvolumer og graving, samtidig som tilfredsstillende stabilisering, beskyttelse og overtrålbart blir sikret. Planlagte volumer er vist i fig. 1». Leggehastighet vil være 4,5 km pr dag.

Tidsplan

Installering av stein før rørinstallasjon 2. og 3. kvartal 2017

Fjerning av masser ved hot-tap 3. kvartal 2017

Legging av rørledning 3. kvartal 2018

Installering av stein etter rørinstallasjon 3. kvartal 2018

Hot-tap/ anbring Statpipe 2. kvartal 2018

Sammenkobling av rør 2. og 3. kvartal 2019

Installering av stein etter sammenkobling 3. kvartal 2019

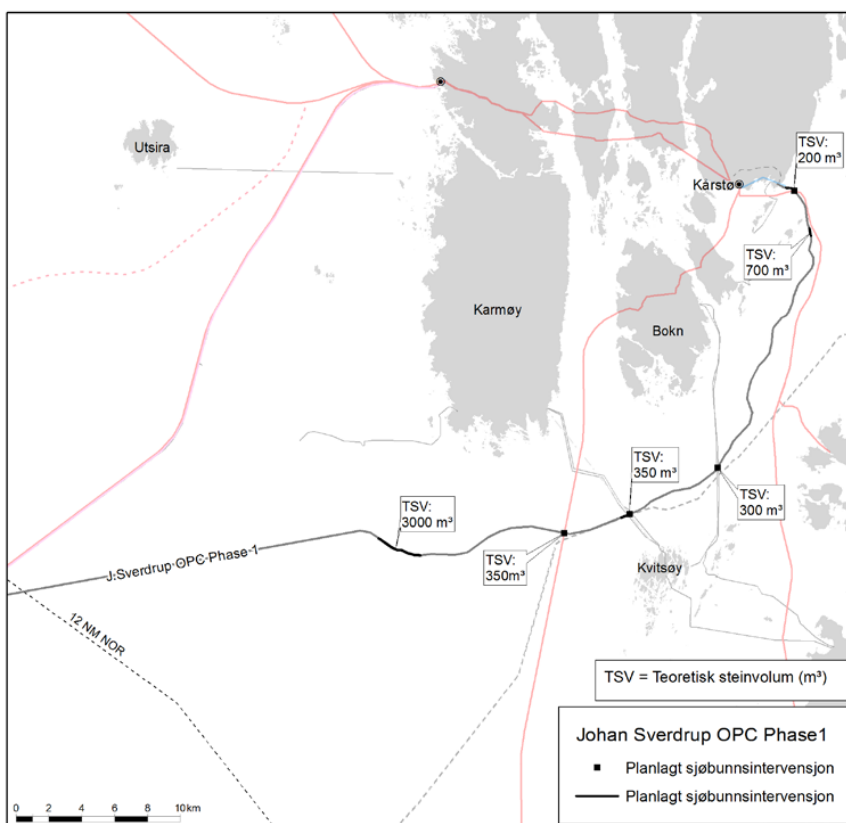
Klargjøring 3. kvartal 2019

Kraftkabel til Haugsneset ved Kårstø

Det opplyses at «Det skal installeres to kabler som stropes sammen og legges samtidig. Leggefartøyet som skal brukes, ABB «Victoria», er stort nok til å ta hele kablen frem til feltet (200 km) i en operasjon, se figur 1. Kablene må beskyttes mot ødeleggelse som følge av ytre påvirkning (fiskeredskaper, ankere, fallende gjenstander nær stigerørsplattformen etc.). Arbeidet med slik beskyttelse vil starte snarest mulig etter at leggeoperasjonen er påbegynt. Kablene vil etter legging bli spylt ned i sedimentet med en kraftig vannstråle, der dette er mulig. Slik oppnås 0,5 - 1m overdekning.

På strekninger der nedspyling ikke er mulig (hard sjøbunn, fjell), og der kablene krysser andre kabler eller rørledninger, vil det bli lagt et lag med pukkk/stein over kablene som beskyttelse. Noen steder kan det også bli nødvendig å legge ut pukkk/stein som understøttelse under kablene, for å unngå frie spenn. Behovet for slik utlegging av pukkk/stein vil bli avgjort på grunnlag av ytterligere detaljkartlegginger etter kabel-legging. Pr. i dag kan det antas at det vil være behov for slik utlegging av pukkk/stein på 5 – 15 % av trasélengden; tilsvarende 5.000 – 30.000 m³ masse. Likestrømskablene vil krysse flere eksisterende kabler og rørledninger. I hvert enkelt krysningspunkt vil det bli gjennomført tiltak for å beskytte både eksisterende infrastruktur og nye kabler mot skade. Den vanligste måten å gjøre dette på er å dekke eksisterende kabel/rørledning med pukkk/stein før ny kabel installeres. Etter at ny kabel er installert legges det et ytterligere lag stein over for beskyttelse. Områder hvor det er planlagt utlegging av stein er vist i figur 2.

I områder med bratt sjøbunn og liten skipstrafikk/fiskeaktivitet kan det være forsvarlig å la kablene ligge uten beskyttelse.» Leggehastigheten vil være ca. 10 km pr dag.

Tidsplan

Stein installasjon/madrasser for kryssinger (pre-lay) 2.og 3. kvartal 2017

Installasjon av kabel Mai-Juni 2018

Trenching av kabel der det lar seg gjøre 2.og 3. kvartal 2018 Så snart som mulig etter legging

Stein installasjon ved kryssinger 2.og 3. kvartal 2018 Så snart som mulig etter legging/ trenching

2 Aktuelle bestemmelser og vurderingstema

Tiltaket faller inn under havne- og farvannsloven § 27 første og annet ledd, som lyder:

"Bygging, graving, utfylling og andre tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde, krever tillatelse av kommunen hvor tiltaket skal settes i verk. Som tiltak regnes bl.a. fortøyningsinstallasjoner, kaier, brygger, broer, luftspenn, utdypning, dumping, akvakulturanlegg, opplag av fartøy, lyskilder, kabler og rør. Kommunen kan ikke gi tillatelse til tiltak som vil stride mot bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her.

Tiltak som nevnt i første ledd som skal settes i verk i hovedled eller biled eller for øvrig utenfor kommunens sjøområde, krever i stedet tillatelse fra departementet. Det samme gjelder tiltak som skal settes i verk innenfor kommunens sjøområde, men som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i hovedled eller biled."

I medhold av havne- og farvannsloven § 27 tredje ledd har Fiskeri - og kystdepartementet, i FOR 2009-12-03 *Forskrift om tiltak som krever tillatelse fra Kystverket*, fastsatt:

§ 1. (tiltak som alltid krever tillatelse fra Kystverket)

Følgende tiltak kan ikke iverksettes uten tillatelse fra Kystverket, uten hensyn til hvor tiltaket skal iverksettes:

- a) akvakulturanlegg
- b) kraftproduserende anlegg i sjø
- c) rørledninger for olje og gass
- d) broer
- e) luftspenn
- f) innretninger, installasjoner og anlegg for kraftproduksjon og petroleumsvirksomhet, herunder slep og oppankring av slike. Unntatt er forsynings- og hjelpefartøy eller skip som transporterer petroleum i bulk.
- g) tiltak som krysser en kommunegrense
- h) andre tiltak som kan skape vesentlige hindringer eller ulempe for den alminnelige ferdsel, herunder sprengninger, større slep, seismiske undersøkelser og utprøving av utstyr.

Tiltakene søkes iverksatt i hovedled, samt krysser kommunegrenser. Søknaden skal derfor behandles av Kystverket Vest, jf. § 27 annet ledd og tiltaksforskriften, jf. Fiskeri- og kystdepartementets delegering 04.12.2009 nr. 1459.

Alle tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i farvannet krever tillatelse etter § 27. Vurderingen av tiltakets virkninger for sikkerhet og fremkommelighet må gjøres konkret ut fra tiltakets art, størrelse, plassering og forholdene ellers på stedet. Det er tilstrekkelig at det er en rimelig mulighet for at tiltaket kan virke forstyrrende på ferdselen.

Med "*sikkerheten*" i farvannet menes sikkerheten både for personer, herunder liv og helse, fartøy og eiendom, og ferdselen. Det skal herunder legges vesentlig vekt på virkninger for sjøtransporten og annen ferdsel på sjøen, men også virkninger for annen aktivitet i farvannet, jf. lovens § 1. God "*fremkommelighet*" innebærer at det skal tilrettelegges for uhindret og trygg ferdsel. Det er ikke "*fremkommeligheten*" for enhver som loven skal ivareta, men fremkommelighet i alminnelighet, dvs. den alminnelige ferdsel for flere enn en enkelt eller noen få personer. Den konkrete ferdselens karakter og intensitet i området må derfor vurderes.

I vurderingen av om tillatelse skal gis, skal det også legges vekt på havne- og farvannslovens formål som fremgår av § 1:

”Loven skal legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer.

Loven skal videre legge til rette for effektiv og sikker havnevirksomhet som ledd i sjøtransport og kombinerte transporter samt for effektiv og konkurransedyktig sjøtransport av personer og gods innenfor nasjonale og internasjonale transportnettverk.”

Formålsbestemmelsen innebærer at vi i tillegg til å legge vekt på sikkerhet og fremkommelighet, også må ha et helhetlig syn på farvannet der hensynet til forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet er av betydning for saken. I denne vurderingen er miljøhensyn relevant, jf. uttrykket ”allmenne hensyn”. Det følger også av § 26 første ledd at hensynet til miljøet skal ivaretas når tiltaket planlegges, gjennomføres, drives og vedlikeholdes.

Det følger videre av § 27 første ledd at det ikke kan gis tillatelse til tiltak som vil stride mot bestemmelser gitt i eller i medhold av loven, herunder bestemmelsen i § 26 første ledd som lyder:

”Tiltak som krever tillatelse etter dette kapitlet, skal planlegges, gjennomføres, drives og vedlikeholdes slik at hensynet til god fremkommelighet og trygg ferdsel i farvannet samt hensynet til liv og helse, miljø og materielle verdier, blir ivaretatt på en forsvarlig måte.”

Bestemmelsen fastsetter en alminnelig standard som gjelder direkte for tiltakshaver og for myndighetene som gir tillatelsen.

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 29 kan det stilles vilkår til en tillatelse. I § 29 heter det blant annet:

”Ved fastsettelsen av vilkår i enkeltvedtak etter dette kapitlet skal det legges vekt på hensynet til god fremkommelighet og trygg ferdsel i farvannet, hensynet til andre næringer, samt hensynet til liv og helse, miljø og materielle verdier. (...)”

Tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven § 27 kan for øvrig ikke gis i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven uten at vedkommende plan- og bygningsmyndighet har gitt dispensasjon, jf. havne- og farvannsloven § 32 annet ledd.

3 Vurdering av saken

Ved vurdering om det skal gis tillatelse til omsøkte kabler og rør må en veie de ulike hensyn mot hverandre. Omsøkte tiltak har stor samfunnsmessig betydning, som må tillegges vekt. Når det gjelder andre hensyn som skal tillegges vekt er dette særlig ferdselsmessige hensyn, samt hensynet til fiskerinæringen.

Tiltakene er tidligere konsekvensutredet og det har vært en bred høring i den forbindelse. Kystverket har hatt en avgrenset høring av søknaden og det er kommet uttale fra Bergen og omland havnevesen, Tysvær kommune og Fiskeridirektoratet:

- Bergen og omland havnevesen (BOH) uttaler blant annet «Vi legger til grunn at Kystverket ivaretar nødvendige hensyn etter havne- og farvannsloven i saken og, har ingen merknader i denne forbindelse. Vi ber imidlertid om at vi, i forkant av gjennomførelse av tiltak, varsles om arbeid i sjøområdene som berører kommunene

som nevnt ovenfor». Det vil si Askøy, Austrheim, Bergen, Fedje, Fjell, Lindås, Meland, Os, Radøy, Sund og Øygarden kommune.

- Tysvær kommune sin uttale gjelder legging av strømkablene og sjøbunnsarbeid i forbindelse med disse «Teknisk sjef vil først og fremst vise til KU for «Johan Sverdrup – Kraft fra land, PL265, PL501, PL 501B og PL 502, PAD del II Konsekvensutredning, November 2014» kap 5.6 og kap 6.3 som omhandler informasjon og konsekvenser av legging av strømkabel på hhv «marint biologisk mangfold» og «havbunn og fiskeri, havbruk og skipstrafikk». Her er også foreslått avbøtende tiltak. Av Naturbase ser en i tillegg at det er registrert en stor tareskogforekomst «Gåsaolmen – Moldvika» ved Haugsneset som kablen vil krysse. Forekomsten er verdisatt «svært viktig», og bør hensynstas. I forhold til kommuneplanen i Tysvær kommune vil sjøkablene krysse et område med arealformål «Trålfelt», registrert i Fiskeridirektoratet sine kart som rekefelt. Foreslått avbøtende tiltak i søknaden er å minimere bruk av stein over kabel. Kablen vil også krysse en hensynssone «Gytefelt» for sild, men som det står omtalt i søknaden vil traseen gå helt i ytterkant av denne. Det er som avbøtende tiltak foreslått at det ikke skal utføres arbeid i gyteperioden».
- Fiskeridirektoratet uttaler blant annet «Fensfjorden
Fiskeriinteressene er avklart tidligere, og traseen er etter det vi forstår flyttet slik at det nå er minimal konflikt med fiskeriinteressene i kystnære områder.
Akvakultur: Det er spesielt to lokaliteter; 11657 Gråvika og 34397 Hyseneset som kan bli berørt av tiltaket. Det er derfor veldig viktig at innehaver av disse lokalitetene, Firda Sjøfarmer AS, blir kontaktet i god tid før tiltaket skal gjennomføres slik at de får avklart om tiltaket vil få effekt for deres produksjon av matfisk på de nevnte lokalitetene.
Karmøy – Kårstø
Fiskeriinteressene: Det er både rekestrålfelt og gyteområder i området der kraftkablen inn til Kårstø er planlagt og konsekvensene for fiskeriinteressene ble utredet i 2014. I Vedlegg 4 fra Statoil, Installasjon av kraftkabel (OPC), er en rekke avbøtende tiltak foreslått gjennomført for å minske konflikt med fiskeriene i området, og vi forutsetter at de blir gjennomført.
Akvakultur: I Boknafjorden er det lokalitetene 34817 Eime og 33637 Brennevinsgrunnen hvor Bremnes Seashore AS er innehaver, lokaliteten 1438 Lauplandsholmen, hvor Grieg Seafood Rogaland AS er innehaver og lokalitetene 33257 Andregrunnen og 13629 Munkeholmen hvor Marine Harvest Norway AS er innehaver, som alle kan bli berørt av arbeidet med å legge kraftkablen. Det er veldig viktig at innehaverne blir kontaktet i god tid før tiltaket skal gjennomføres slik at de får avklart om tiltaket vil få effekt for deres produksjon av matfisk på de nevnte lokalitetene. Selskapet Kvitsøy Edelskjell AS har lokaliteter for produksjon av skjell i området kraftkablen skal legges, det er viktig at de blir kontaktet av tiltakshaver i god tid før tiltaket skal gjennomføres slik at de får avklart om tiltaket vil få effekt for deres produksjon. Se vedlagt kart. Videre viser vi også til uttalelsen til Fiskarlaget Vest om plassering av rørledning og kraftkabel i kystnære områder. Eventuelle merknader vedrørende konsekvenser for biologiske ressurser antas disse ivaretatt av Havforskningsinstituttet. Fiskeridirektoratet har ingen øvrige merknader til uttalelsen for sjøbunnsarbeid og installasjon av rør fra Johan Sverdrup-feltet til Kårstø og Mongstad».

Vi forutsetter at Statoil følger opp, samt varsle/ informere i tråd med ovennevnte uttaler.

Av hensyn til sikkerheten og fremkommeligheten i farvannet må søker ved legging ta hensyn til sjøverts ferdsel. Omsøkte rør- og sjøkabeltraséer vil i hovedsak legges i farvann som har status som hovedled. Berørte farvann er åpne og har plass for annen trafikk til å kunne gå utenom leggefartøy. Vi vurderer det som gunstig at innaskjærs arbeid og deler av utaskjærs arbeid er innenfor overvåkingsområdene til trafikksentralene på Kvitsøy og Fedje.

Legging av rør og kabel medfører redusert mulighet for bruk av anker i området rundt, og det er derfor en fordel å holde installasjoner på sjøbunnen mest mulig samlet. Det er viktige ankringsområder, som er mye i bruk, ved både Mongstad og Kårstø. Traséene går klar disse ankringsområdene, men dregging og nødankring kan medføre uønskede situasjoner. I Fensfjorden ligger det allerede en rekke tilsvarende installasjoner på sjøbunnen som oljerøret vil legges parallelt med. Søker opplyser at det er foretatt risikovurderinger knyttet til skade på røret fra skipsanker i Fensfjorden og resultatene viser at risikoen er akseptabel og det er derfor ikke gjort spesielle tiltak for Johan Sverdrup oljerør. Gassrøret vest av Karmøy forventes ikke å komme i konflikt med ankring. De to likestrømkablene legges som en kabel ut fra Haugsneset ved Kårstø og vestover, og følger tettest mulig inntil eksisterende gassrørtrasé (Rogas) i starten. Kabelen vil i hovedtrekk bli spylt ned 0,5-1 meter eller overdekket med puk/stein i krysningspunkter og på hard sjøbunn innaskjærs. Søker er selv ansvarlig for å avklare forholdet til eiere av andre installasjoner på sjøbunnen som omsøkte tiltak kommer i berøring med/ krysser.

Dersom det blir behov for å innføre restriksjoner på skipstrafikken i leggeperiodene må det avtales. Tiltakene må kunngjøres, og det må legges frem forslag til kunngjøringstekst i god tid før arbeidet tar til. Søker må holde Trafikksentralene på Kvitsøy og Fedje oppdatert i tråd med forskrift om sjøtrafikk i bestemte farvann.

I konsekvensutredningen beskrives miljømessige konsekvenser. Det er gjort en grundig kartlegging av sjøbunnen. Både for å finne egnede traséer, men også for å kartlegge naturmangfold og andre interesser som tiltakene kan komme i berøring med. Det vil bli tatt hensyn til naturforekomster, som skånsom passering av korallrev mv. Bruk av stein holdes på et minimum. Selve installasjonsarbeidet har en begrenset varighet ved at det er lagt opp til effektive leggeoperasjoner. Søker har listet opp en rekke avbøtende tiltak i forbindelse med tiltakene for å minimere ulempene av tiltakene for andre brukere/ interesser. Vi slutter oss til den miljømessige vurderingen som Miljødirektoratet har gjort i sin tillatelse i til omsøkt legging.

På bakgrunn av ovennevnte vurderer Kystverket at omsøkte tiltak ikke kommer i konflikt med hensynet til sjøsikkerhet og fremkommelighet i farvannet på en måte som gjør at tiltakene ikke kan godkjennes. Vi har heller ikke fått tilbakemelding fra berørte kommuner om at tiltakene vurderes å være i konflikt med plan.

På denne bakgrunn gjør Kystverket følgende vedtak:

4 Vedtak

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 27 annet ledd og tiltaksforskriften, gis det tillatelse til sjøbunnsarbeid og installasjon av oljerør til Mongstad, gassrør til vest av Karmøy og strømkabel til Haugsneset ved Kårstø fra territorialgrensen ifm Johan Sverdrup, slik som inntegnet i vedlagte kartutsnitt stemplet, godkjent av Kystverket Vest.

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 19 annet ledd gis det tillatelse til å sette opp skilt ved landfall.

Vilkår

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 29 gis tillatelsen på følgende vilkår:

1. Tiltakshaver plikter å merke kabel og oljerør (dersom ikke eksisterende skilting er tilstrekkelig) ved landfestene i tråd med forskrift 19.12.2012 nr. 1329 om farvannsskilt og navigasjonsinnretninger (skiltforskriften), jf. vedlegg 1 til forskriften.

Følgende varselskilt skal oppsettes i størrelse SS (2 x 2 meter) ved landfallet på Haugsneset:

Skiltene skal fortrinnsvis settes ved siden av hverandre og med skilt som angir livsfarlig kabel til venstre.

Varselskiltene skal ha underskilt i størrelse SS (bredde 2 meter x høyde 60 cm, bokstavhøyde 15 cm, bordbredde 2,3 cm):

Skiltene skal settes opp slik at det ikke kan skje forveksling med hensyn til deres betydning. De skal være vendt mot sjøtraffikkens ferdselsretning eller mot farleden på en slik måte at de er lett synlige for sjøfarende, jf. skiltforskriften vedlegg 1 punkt 6.1. Tiltakshaver er ansvarlig for vedlikehold av merkingen, jf. skiltforskriften § 6.

Tiltakshaver skal sende inn melding til Kystverket umiddelbart etter at skiltene er satt opp og bekrefte at dette har skjedd i tråd med vedtaket her, jf. skiltforskriften § 3 som pålegger Kystverket å føre register over alle farvannsskilt. Det må legges ved kart hvor skilt er nøyaktig inntegnet og med posisjoner oppgitt i WGS 84.

Begrunnelse:

Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

2. Tiltaket skal utføres som beskrevet i tillatelsen og vist i vedlagte tegning og kartutsnitt. Det må ikke foretas endringer uten at dette på forhånd er godkjent av Kystverket.

Begrunnelse:

Endringer kan medføre annen virkning i farvannet enn det som er vurdert i forbindelse med tillatelsen.

3. Arbeidet må gjennomføres på en slik måte at det er til minst mulig ulempe og ikke til fare for sikkerheten for den alminnelige ferdsel i området.

Begrunnelse:

Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

4. Tiltakshaver plikter å holde Kystverket Vest orientert om fremdriften i arbeidet og rette seg etter bestemmelser Kystverket gir for å sikre trafikkforholdene i området. Legging av kabler og rør og må skje i dialog med Kvitsøy VTS (gassrør og kabler) og Fedje VTS (oljerør).

Begrunnelse:

Sikkerhetsmessige hensyn.

5. På Kystverkets forlangende kan legges arbeidet, dersom det viser seg nødvendig, stoppes med øyeblikkelig varsel.

Begrunnelse:

Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

6. Tiltakshaver skal annonsere tiltaket i EFS, Fiskeribladet Fiskaren og den mest leste avisen i områdene før igangsetting. Kunngjøringstekstene skal gjøre rede for fremdriftsplan for de ulike aktivitetene, herunder tidspunkt for oppstart/ avslutning, opplysninger om planlagt arbeid i farvannet og hvilke fartøy som skal benyttes. Navn på kontaktperson og telefonnummer mv.. I tillegg plikter tiltakshaver å holde Kystverket orientert om arbeidet slik at vi kan vurdere om det er behov for ytterligere kunngjøringer eller andre tiltak.

Utkast til melding skal sendes til post@kystverket.no for gjennomsyn i god tid før publiseringsfristen, før tiltakshaver sender meldingen til Efs. Merk e-posten med Kystverkets referansenummer. Sammen med utkast til melding som gjelder permanente endringer, skal tiltakshaver legge ved hensiktsmessig dokumentasjon på sluttresultatet. Ta kontakt med saksbehandler for veiledning om dette.

Meldingen skal skrives på norsk og engelsk. Meldingen må leveres til Efs i god tid og aller senest innen kl. 1500 dagen for siste frist for å komme med i neste utgivelse av Efs (se her for frister). Det er tiltakshavers ansvar å sjekke fristene.

Meldingen skal sendes til efs@kartverket.no med kopi til post@kystverket.no (med henvisning til Kystverkets referansenummer).

Tiltakshaver må sjekke at meldingen blir kunngjort i Efs som tiltenkt; [se her](#).

Umiddelbart etter at tiltaket er ferdigstilt, skal tiltakshaver sende inn melding vedlagt kart der tiltaket er nøyaktig inntegnet med posisjoner oppgitt i WGS84 til Etterretninger for sjøfarende (Efs). Tiltaket kan ikke tas i bruk før slik melding er kunngjort i Efs.

Begrunnelse:

Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn for de sjøfarende, for ajourhold og oppdatering av sjøkartene og kunngjøring i Etterretninger for sjøfarende (Efs).

7. Kabler og rør på sjøbunnen skal plasseres i henhold til vedlagte kartutsnitt med nøyaktig inntegnet trasé. De må følge bunntopografien (uten heng) og legges forsvarlig slik at de ikke forandrer leie eller flyter opp. Eventuelle fester og søkker skal ha en slik utforming at de ikke hefter fiskeredskaper. Det skal så langt som mulig unngås bruk av frie spenn og sidestøtter. Der frie spenn ikke kan unngås, skal de utføres med så korte spenn som mulig.

Begrunnelse:

Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn, samt hensynet til fiske.

8. Kabler og rør må legges ut i samråd med eier(e) av eventuelle andre installasjoner som omsøkte tiltak kommer til å krysse.

Begrunnelse:

En tillatelse etter havne- og farvannsloven vil ha rettsvirkninger etter sitt innhold så langt dette er innenfor de rammer loven setter. Havne- og farvannsloven regulerer ikke nabo- og eiendomsforhold og har ingen betydning for disse.

9. Deltagende fartøy skal føre reglementerte navigasjonssignaler.

Begrunnelse:

Vilkåret er satt ut fra et sikkerhetsmessig hensyn og for å gi sjøfarende informasjon om den aktuelle aktivitet.

10. Det må sørges for at tiltaket til enhver tid er forsvarlig vedlikeholdt.

Begrunnelse:

Ferdseis- og sikkerhetsmessige hensyn.

11. Eventuelt erstatningsansvar som følge av tiltaket påhviler tiltakshaver.

Begrunnelse:

Det er tiltakshaver som får fordelene av tiltaket. Skulle tiltaket føre til skade, er det naturlig at tiltakshaveren bærer utgiftene.

12. Kystverket kan kreve at eier/tiltakshaver sørger for at kabler og rør på sjøbunnen som ikke lenger er i bruk, helt eller delvis blir flyttet, fjernet, nedgravd eller overdekket, dersom dette anses nødvendig av hensyn til sikkerhet, miljø og fremkommelighet. Kostnaden vil bli pålagt eieren/tiltakshaver.

Begrunnelse:

Ferdseis- og sikkerhetsmessige hensyn, samt miljøhensyn.

Vi viser i tillegg til havne- og farvannsloven § 26 som stiller nærmere krav til tiltaket som tiltakshaver selv har ansvar for å oppfylle.

I henhold til havne- og farvannsloven § 31 faller en tillatelse bort hvis arbeidet med tiltaket ikke er satt i gang senest tre år etter at tillatelsen ble gitt. Det samme gjelder hvis arbeidet med tiltaket blir innstilt i mer enn to år. Kystverket kan forlenge fristen én gang med inntil tre år.

5 Klage mv.

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages av søker og andre med rettslig klageinteresse innen 3 – tre – uker etter at dette brevet er kommet frem. Se *Orientering om klageadgang*.

Klageadgangen må være benyttet før søksmål om gyldigheten av vedtaket eller krav om erstatning som følge av vedtaket reises, jf. forvaltningsloven § 27b. Søksmål kan likevel reises når det er gått seks måneder fra klage første gang ble framsatt, og det ikke skyldes forsømmelse fra klagerens side at klageinstansens avgjørelse ikke foreligger.

Det understrekes at det ved avgjørelsen kun er tatt hensyn til reglene i havne- og farvannsloven og ikke annet regelverk. For eksempel kan tiltaket være søknadspliktig etter plan- og bygningsloven, og dette må tiltakshaver selv avklare med kommunen. Videre må forholdet til kulturminnelovgivningen og forurensningsloven avklares med vedkommende myndighet.

Havne- og farvannsloven regulerer ikke private nabo- eller eiendomsforhold, og dette vedtaket tar derfor ikke stilling til eller avgjør noe om slike forhold. Søkeren er selv ansvarlig for å innhente nødvendig samtykke fra grunneiere og andre rettighetshavere. Kystverket har ikke ansvar for å følge opp dette. Privatrettslige tvister mellom partene avgjøres enten gjennom avtale eller på andre måter, for eksempel av domstolene.

Med hilsen

Knut Stenevik
sjefingeniør

Anne Britt Ottøy
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Interne kopimottakere:

Henry Djupvik	Rogaland losoldermannskap	KYV-LOS R
Tormod Våga	Kvitsøy trafikkentral	KYV-V KT
Kjell Asle Djupevåg	Vestlandet losoldermannskap	KYV-LOS V
Terje Alling	Fedje trafikkentral	KYV-V FT

Eksterne kopimottakere:

Bergen og Omland Havnevesen
Fiskarlaget
Fiskebåt
Fiskeridirektoratet
Fylkesmannen i Hordaland
Fylkesmannen i Rogaland
Forsvarsbygg
Karmsund havn
Lindås kommune
Miljødirektoratet
Tysvær kommune
Fraktesfartøyenes rederiforening
Kystrederiene
Fedje kommune
Gulen kommune
Austrheim kommune
Øygarden kommune
Karmøy kommune
Utsira kommune
Kvitsøy kommune
Bokn kommune
Rennesøy kommune
Hurtigbåtforbundet
Norled
Norges Rederiforbund

Vedlegg:

Godkjent kartskisse
Orientering om klageadgang
Utdrag av Forskrift om farvannskilt

**UTDRAG av FOR 2012-12-19 nr 1329 endret 19.12.2014 Forskrift om farvannskilt og navigasjonsinnretninger:
Vedlegg 1 2 Varsel-, forbuds- og opplysningsskilt 2.1 Størrelse**

Varsel, forbuds og opplysningsskilt skal normalt utføres i fire ulike størrelser, liten størrelse 0 (LS 0), liten størrelse 1 (LS1), middels størrelse (MS) og stor størrelse (SS).

Valg av skiltstørrelse skal gjøres ut fra vurderinger av farvannets beskaffenhet, bruk av farvannet mv., og slik at de er synlige på en avstand hvor sjøfarende kan tilpasse sin ferdse etter forholdene i rett tid.

Tabell 1. Skiltstørrelse og leseavstand (veiledende)

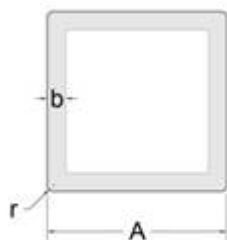
Størrelse	Leseavstand
LS 0	Kanaler og trange farvann
LS 1	Opp til 200 meter
MS	Fra 200 til 500 meter
SS	Over 500 meter

Grafisk utforming av skilt, herunder også tall og bokstaver, skal være i samsvar med det som fremgår under pkt. 5.8 (jf. datafiler for produksjon av skilt som utgis av Kystverket).

2.2 Form

Varsel, forbuds- og opplysningsskilt skal ha kvadratisk form.

Figur 1. Skilt med kvadratisk form.

Tabell 2. Mål for skilt med kvadratisk form

Størrelse	Sidelengde A (mm)	Bordbredde b (mm)	Hjørneradius r (mm)
LS 0	600	60	b x 3/10
LS 1	1000	100	
MS	1500	150	
SS	2000	200	

Forbudsskilt « Fartsgrense opphører » og opplysningsskilt skal utføres uten bord.

2.3 Underskilt

Underskilt til varsel-, forbuds- og opplysningsskilt gir utfyllende opplysninger til det skiltet det tilhører.

Underskilt skal ha samme bredde som det skiltet det tilhører.

Mellom hovedskilt og underskilt skal det være et felt på halve bordbredden av hovedskiltet med retrorefleks med lik bunnfarge som skiltene.

Høyden på et underskilt med en linje tekst skal være 3/10 av bredden på skiltet det tilhører. Tekst skal utgjøre 1/4 og bord 3/20 av høyden på underskiltet.

For underskilt med flere linjer tekst gjelder at teksthøyde og bord skal utformes som for skilt med en linje. Høyden på slike underskilt vil følge av antall tekstlinjer og avstanden mellom disse. Avstanden mellom to tekstlinjer skal være 7/10 av teksthøyden.

Underskilt til opplysningsskilt skal utføres uten bord.

Tabell 3. Mål for underskilt

Størrelse	Bredde (mm) etter sidelengde på hovedskiltet	Skilthøyde (mm)	Teksthøyde (mm)	Bordbredde (mm)
LS0	600	180	45	7
LS1	1000	300	75	11
MS	1500	450	113	17
SS	2000	600	150	23

ORIENTERING OM KLAGEADGANG

KLAGEORGAN

Enkeltvedtak fattet av Kystverkets regionkontor kan påklages til Kystverkets hovedkontor, jf. forvaltningsloven § 28.

Enkeltvedtak fattet av Kystverkets hovedkontor kan påklages til Samferdselsdepartementet, jf. forvaltningsloven § 28.

Klagen skal i begge tilfellene sendes per e-post til post@kystverket.no eller per post til Kystverket, Postboks 1502, 6025 ÅLESUND.

KLAGEFRIST

Klagefristen er 3 uker fra den dag dette brevet kom frem, jf. forvaltningsloven § 29. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp. Dersom klagen kommer for sent, kan Kystverket se bort fra klagen. Det kan søkes om å få forlenget fristen, men da må man oppgi årsaken til dette, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 31.

KLAGENS INNHOLD

Klagen må inneholde følgende, jf. forvaltningsloven § 32:

- hvilket vedtak det klages over
- den eller de endringer som ønskes
- eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen

I tillegg bør man nevne de grunner klagen støtter seg til. Klagen må undertegnes.

UTSETTING AV GJENNOMFØRING AV VEDTAKET

Selv om det er klageadgang på et vedtak, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. Førsteinstansen, klageinstansen eller annet overordnet organ, kan beslutte at vedtak likevel ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. forvaltningsloven § 42. Man kan søke om å få utsatt gjennomføringen av et vedtak til klagefristen er ute eller til klagen er avgjort (søke om oppsettende virkning av klagen), jf. forvaltningsloven § 42. Begrunnet søknad sendes til den etaten som er førsteinstans for vedtaket. En avgjørelse om oppsettende virkning kan ikke påklages.

RETT TIL Å SE SAKSDOKUMENTENE OG TIL Å KREVE VEILEDNING

Med visse begrensninger har en part rett til å se dokumentene i saken, jf. forvaltningsloven §§ 18 og 19. Parten må i tilfelle ta kontakt med Kystverket. Man vil da få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om fremgangsmåten og reglene om saksbehandlingen.

KOSTNADER VED KLAGESAKEN

En part kan kreve dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med klagesaken, jf. forvaltningsloven § 36. Forutsetningen er da vanligvis at det organet som traff det opprinnelige vedtaket har gjort en feil slik at vedtaket blir endret.

Det kan også søkes om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuesgrenser. Klageinstansen eller partens advokat kan gi nærmere opplysninger om dette.

KLAGE TIL SIVILOMBUDSMANNEN

Hvis man mener å ha vært utsatt for urett fra den offentlige forvaltnings side, kan man klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen). Sivilombudsmannen kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan den offentlige forvaltning har behandlet saken, og om det er gjort eventuelle feil eller forsømmelser.